

ISSN 0132-4462

Виходить з січня 1927 р.

ТРАВЕНЬ

1981

Київ

ІНДЕРІЯ

№10 (1100)

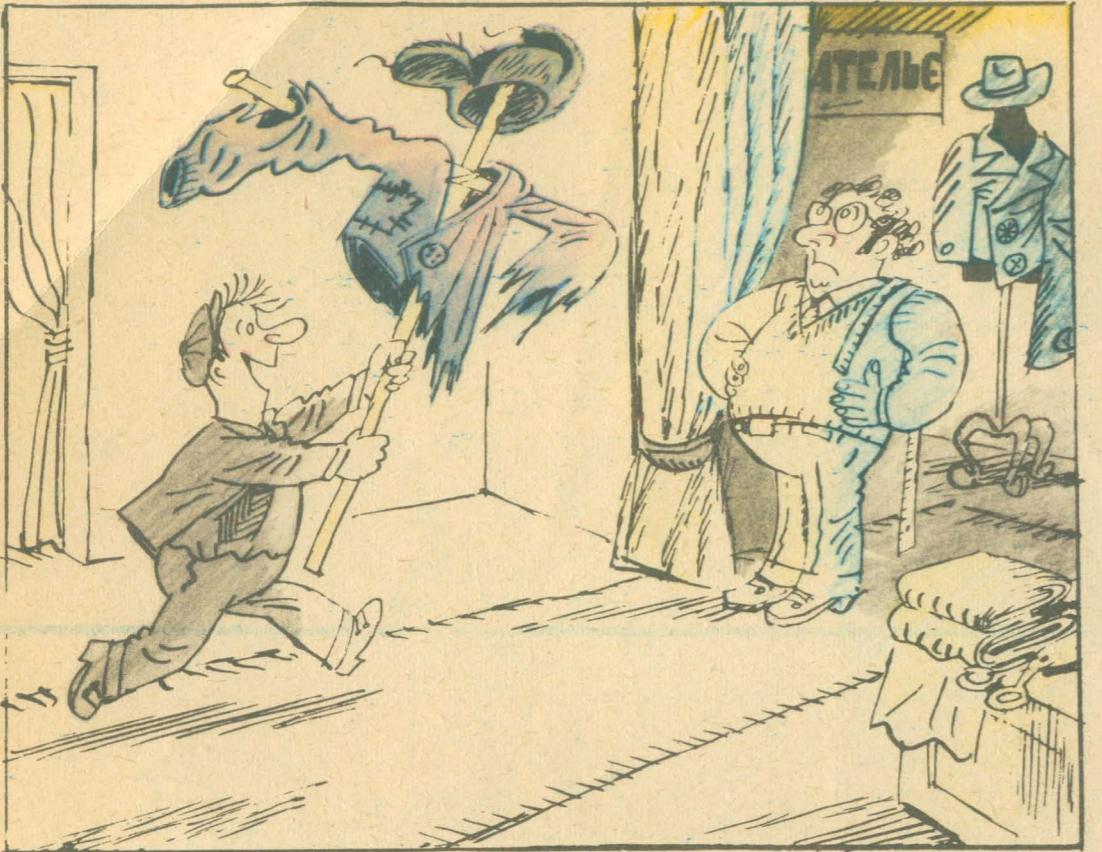
Ціна номера 20 коп.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Я дивуюся, Льох, чому це люди порівнюють отаких мочиморд з нами, свиньми?! Та я б з ним в одну калюжу не лягla!

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Чи не могли б ви одягнути його? Кажуть, у ваших майстрів це здорово виходить.

ЯК «СПРИНТА» НА РУКАХ НОСИЛИ...

(КАЗОЧКА ДЛЯ ДОРОСЛИХ)

Одного разу до магазину привезли новий-новісінський велосипед на ім'я «Спринт». Був він блискучий, без жодної подряпинки, з чорними тугими шинами і Знаком якості на яскравому металевому боці. Всі одразу полюбили «Спринтах». Його поставили у центрі спортивного куточка серед такої ж блискучої колісної техніки. Кожного ранку прибральниця витирала з велосипеда пил, а кожного вечора підміталася штучна трава під його колесами. Та як не добре було в магазині, «Спринт» мріяв про далекі дороги, про високі швидкості, про доброго господаря для себе.

І ось, нарешті, по нього прийшли. Його придбала тов. Сидоренко із села Олекіївки, що у Первомайському районі на Харківщині, для свого чотириногого сина.

Хлопчик дуже зрадів покупці. Він одразу ж вивів велосипеда у дір і тільки-но «осідлав» нового товариша, як раптом лопнуло шкіряне сідло. Водночас гальмо заклинило колеса так надійно, що вони не могли зробити жодного оберту. Цілком новий велосипед виявився цілковитим браком. Додому несли його на руках, а це було нелегко. Незважаючи на те, що конструктори сумського заводу «Металоштиржиток» розробляли «Спринт» для дітей чотирьох — семи років, він

виявився занадто важким навіть для мами.

...З часу, коли блискучу купу непотрібного металу було відправлено назад на завод, спливло сім місяців. Керівництво заводу, може, вже й «галочку» по звітах пустило: мовляв, на всі листи і заяви тов. Сидоренко дали відповіді, повідомили й у магазин, що та як буде зроблено. Справа велася на найвищому канцелярському рівні і завершилася тим, що товарищ Сидоренко запропонували розійтися на спеціальному бланку в отриманні компенсації. Тільки от ні прошов не повернули, ні справного велосипеда не дали.

«Нехай б'ять — олії не виб'уть», — впевнені і на сумському заводі, і у Кіровоградському меблевому об'єднанні. І з серпня 1980 року «вивівався» Б. С. Дуканич із Світловодська (Кіровоградської обл.) заміну бракованих дверів та шаф з гарнітура «Нарцис». Начальник ВТК тов. Черкашин запевнила, що дверцята замінять. Теж ж саме заявив через місяць і представник комбінату, що спеціально приїздив до Світловодська з перевіркою чергової скарги тов. Дуканича. А дверцята з бутристою, здутою поверхнею продовжують прикрашати його житло й досі.

От як не пощастило велосипедові «Спринт» і шафі з гарнітурою «Нарцис». Г. ХОМЕНКО.

БЕЗПРЕЦЕДЕНТНИЙ випадок, який стався у селі Сарах Гадяцького району Полтавської області, мимоволі навів мене на скорботні роздуми про нетривалість усього живого і неминучість того, що деякі екзальтовані особи називають долею.

Про нетривалість — тому що цей випадок призвів до тяжких людських жертв.

А про неминучість — бо під час розмов із представниками організацій, причетних до спорудження і руйнації сільського Будинку культури, не

М. А. Шелевій, не одриваючись від бутерброда з любительською ковбасою, шльопнув де треба своїм штампом, і спотрочний брак поїхав у село Сари. До речі, без технічних паспортів на кожну ферму, наявність яких обов'язкова.

У Сарах металевих повтор з ентузіазмом зустріли виконроб В. І. Біляк та майстер О. П. Решетник. Не утруднюючи себе звіркою, так би мовити, натури з вимогами інститутського проекту, який лежав у їхніх течках, і геть-чисто забувши про те, що вони

СЛУЖБОВИЙ

раз і не два довелось почути скрушу думку стосовно того, що, мовляв, так воно уже, видно, судилося на роду тому Будинку культури, так уже йому fatal'no не пощастило...

«А може, й справді, — міркував собі і я, стоячи посеред обрушених бетонних плит і покручених металевих форм покриття глядачової зали на чотириста місць, — може, дійсно тут втрутілась якесь віща сила, і все пояснюється просто незображенним, істинно фатальним збігом обставин?»

Але водночас у голову шпигонуло й інше: отак, дивися, і об метафізу вдарилися можна. Но що таке фактум, як не уособлення невідворотної долі, надприродної сили, которая керує світом і которая непід владою людини та її волі! Тому я вирішив залишитися на твердих матеріалістичних позиціях, а щоб не дошкуляти ніякі ідеалістичні сумніви, поклав собі за мету пройти по всьому ланцюжку будівництва — од народження проекту до того фатального кгм-кгм... пробачте.

Отже, було так.

Проект нового величного, сучасного Будинку культури для колгоспу імені Фрунзе, доречно зауважити: баґатого, міцного колгоспу, славного своїми людьми та їхніми здобутками, — виготовила полтавська філія інституту «Укрколгоспроект». Ця ж філія повинна була здійснювати так званий авторський нагляд за всіма етапами будівництва. Про те, як вона його здійснювала, — трохи нікчє.

Узлоялося за спорудження сільського закладу культури полтавське об'єднання «Облміжкогоспбуда». Конкретним виконавцем було Гадяцьке міжкогоспсполучне будівельне управління № 1.

І все йшло більш-менш нічогенько, поки не добулися до найвідповідальнішого і найскладнішого — до виготовлення і монтажу трьох ферм для укладання плит перекриття.

Ці ферми роблять у Черкасах. Але гадяцькі міжкогоспбудці забули вчасно замовити їх. Тоді обласне об'єднання доручило виготовити ферми своєму експериментально-механічному заводові. Щоб у читача не складалось враження, що за пишною назвою ховаються якісь невеликі майстерні, скажу, що той завод продукує машини, механізми та устаткування для сільського будівництва, отож, оснащений, як мовиться, дай боже.

Для початку за діло взялися заводські конструктори. На основі креслень інституту начальник конструкторського бюро по експериментальних роботах В. С. Марсов і конструктор А. Х. Твердохліб у дуже високому темпі — за кілька днів — розробили деталізовані креслення, у яких переплутали все, що зможли, — від товщини металу (зменшили її удвічі проти інститутського проекту) до кута кріплення деталей, на які припадають основні навантаження.

Потім зробив свій внесок головний технолог заводу В. С. Соловієнко. Він теж дуже поспішав і, не помітивши розбіжностей між інститутськими та заводськими кресленнями, прикинув, скільки для виготовлення ферм піде матеріалів, і з легким серцем відправив халтурні документи у цех.

Під керівництвом В. Г. Рибки в цеху сяк-так склепали ті ферми, зауважили поставити на них з'єднувальні планки, а зварили так, що шви ледь трималися купи.

Начальник відділу технічного контролю

М. А. Шелевій, не одриваючись від бутерброда з любительською ковбасою, шльопнув де треба своїм штампом, і спотрочний брак поїхав у село Сари. До речі, без технічних паспортів на кожну ферму, наявність яких обов'язкова.

У Сарах металевих повтор з ентузіазмом зустріли виконроб В. І. Біляк та майстер О. П. Решетник. Не утруднюючи себе звіркою, так би мовити, натури з вимогами інститутського проекту, який лежав у їхніх течках, і геть-чисто забувши про те, що вони

НЕЙМОВІРНЕ — ОЧЕВІДНЕ

ЧЕРНІВЦІ. На запитання кореспондента ТАП: чи можна помітися у власній ванні без води, — мешканці нового дев'ятиповерхового будинку, що стоїть на бульварі Архітекторів, 5-а, ствердили: «Так, можна. І не лише помітися, а й добре попаритися». Про це подбали будівельники тресту «Чернівецьбуд», які так змінували систему водопостачання, що вода у квартирах, починаючи з п'ятого поверху, — рідкісний гість. Отже, поки наносиш її відрами з вулиці або нижньої поверхі, то так напаришися, що її бані вже не треба.

ТИСЯЧНИЙ ВІДВІДУВАЧ

Наш вінницький кореспондент передав з села Плебанівки Шаргородського району. Тисячний відвідувач місцевого магазину висловив своє обурення з приводу того, що до крамниці не завозять товарів першої необхідності: солі, міла, сірників, що чан для гасу тут другий рік порожній. Що доводиться по цій речі добиратися за вісім кілометрів до іншого села, в магазин, у котрого чомусь такі товари завжди завозять. Працівники прилавку тепло

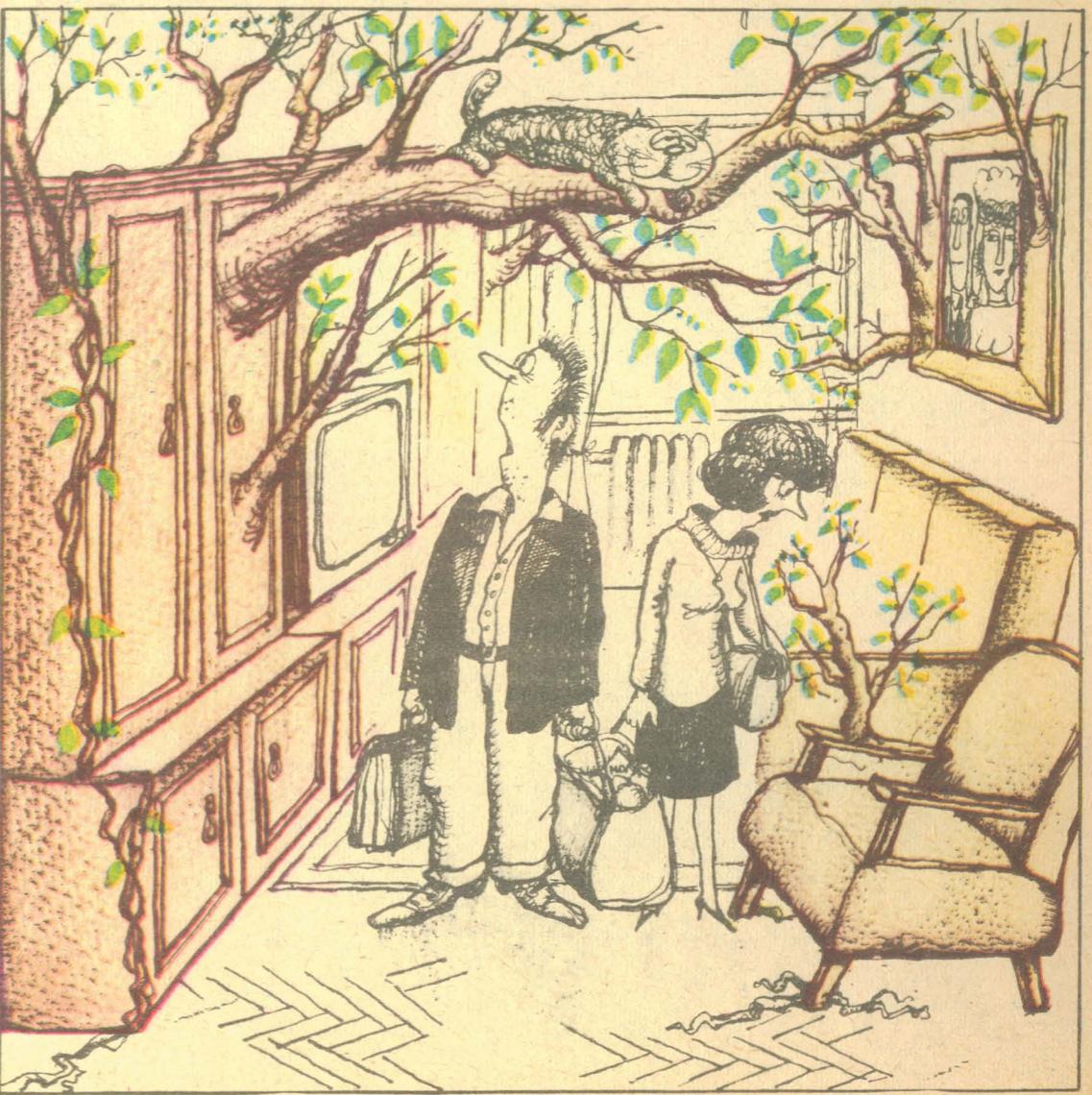
зустріли відвідувача: замість звичайного «не морочте нам голови», терпляче пояснили, що восьмикілометрові прогулянки дуже корисні для здоров'я.

СПРОСТУВАННЯ ТАП

До редакції надійшов лист з м. Ізюма Харківської області про те, що минулого року на будівництві моста по вулиці Некрасова був виритий глибокий котлован, а землю мостобудівники насипали п'ятиметровим валом уздовж 15 дворів, наглухо відгородивши мешканців від зовнішнього світу. У листі повідомлялося, що Ізюмська міськрада з метою полегшення становища заблокованих зафрахтувала в Харківському авіапідприємству спеціальний вертоліт, котрий буде щоденно здійснювати безплітні рейси вул. Некрасова — центр міста.

ТАП уповноважений заявiti, що це повідомлення не відповідає дійсності. Виконком міськради, врахувавши, що ці рейси можуть з'їсти весь міський бюджет, знайшов економічніший вихід з безвихідного становища: організував вул. Некрасова курси альпізму.

Мал. Р. САХАЛТУСА

Весна: все розвивається, все зеленіє.

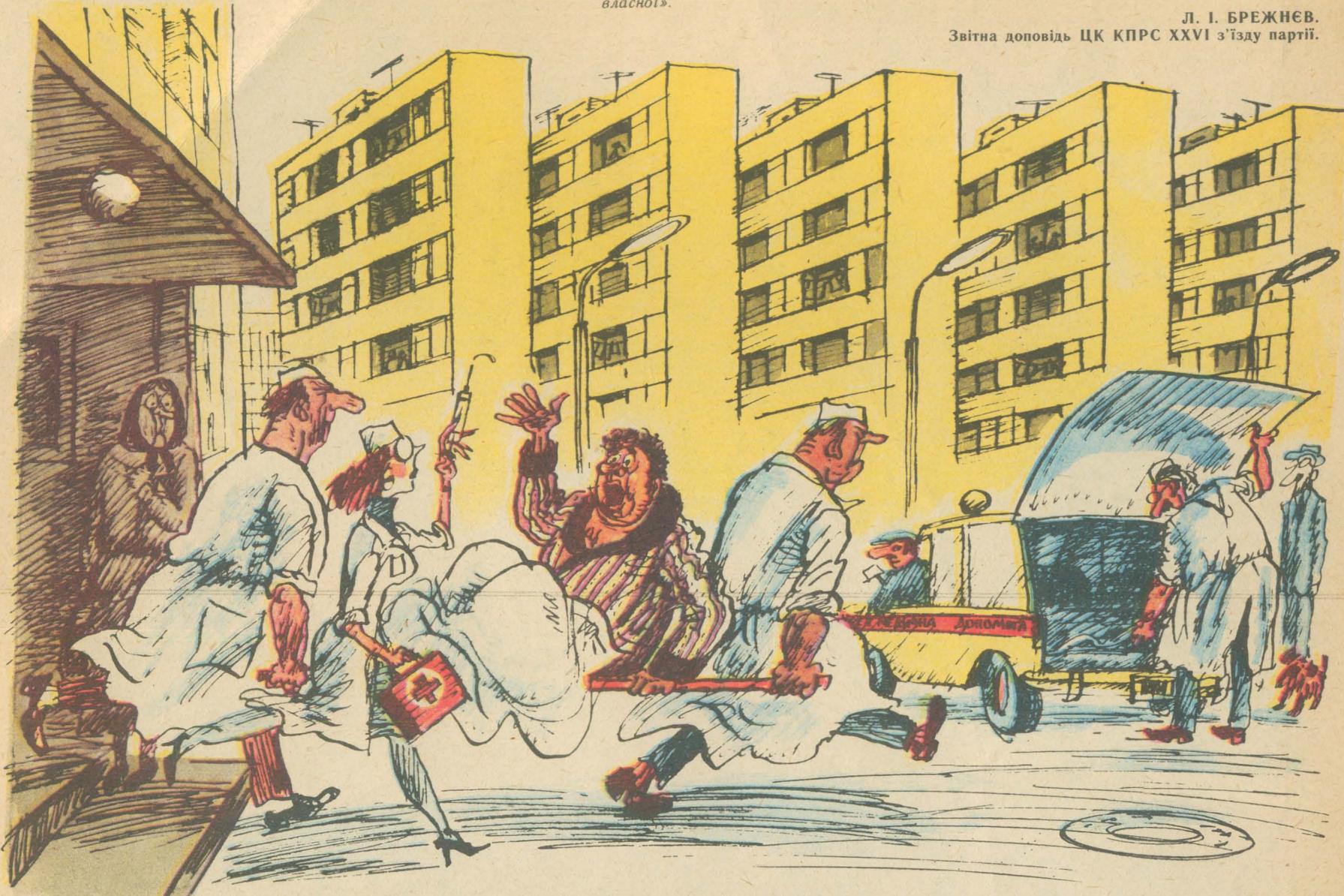
В. ЧЕПІГА.

Полтавська область.

«...І все-таки містобудування в цілому потребує більшої художньої виразності і різноманітності. Щоб не виходило, як в історії з героєм фільму, який, опинившись по іронії долі в іншому місті, не зумів там відрізнити ні будинок, ні квартиру від своєї власної».

Л. І. БРЕЖНЕВ.

Звітна доповідь ЦК КПРС ХХVI з'їзду партії.

— Не хворий я! Ви, певно, будинки переплутали.

НА ЧИСТУ ВОДУ

УСМІШКА

— Останній на прийом, Станіславе Савичу,— пропинила секретарка двері.

— Клич,— звичним жестом запросив директор. Стоячи біля столу, Станіслав Савич Ковганюк пильним поглядом вивчав відвідувача.

«Типовий мотюга. З хабарем прийшов,— міркував він. — Я таких розпізнаю за кілометр. Зараз почне просити шиферу чи цементу. Он я теку вертить в руках, готовий ось-ось підсунути хабарика. Е-ех, голубчики, не вмієте ви маскуватися. Ти в мене як не крути-верти, а душу, мов на рентгені, видно. З плямами вона, твоя душенька. І, мабуть, не перший раз підсовуєш. Битий вовк.

Звідки тільки такі типи беруться? Скільки про них не пишуть в газетах і журналах, а ніяк не викоренять. Живуче зіллячко. Бувало, як ножем відріжеш: «Нічого немає і не скоро рознарядку дадуть», а він кліпає очима, прикідається таким собі невинним. Насправді ж — тигр, готовий в горлянку тобі вчепитися. З елееною усмішкою вже має в кишенні. Завчасно все обміркував, як обвесті круг пальця.

Такий і з заплющеними очима намацає, що підсунути — півсотні чи сотню, залежно від ситуації.

Ні, голубчики-субчики, ще мало за вас берутися. Все на виховний бік медалі б'ють. А я вас можу за одним рилем вивести на чисту воду. Це ж спеціально вичікував, щоб зайти останнім. У-у, як зирить нагло. Тарабанить пальцями по «дипломату». Хе, музикант. Не на тій дудці граєш, друже. Чи, може, коняк «Наполеон» або «Бальзам» запропонує? В такий ящик пляшок п'ять-шість поміститься. Ну-ну, давай, викладай свій презент, чи як воно у вас там називається. Не мотай душу. У мене ще справ по саму зав'язку і без тебе вистачає...».

Пришелець відрекомендувався:

— Петро Павлович Скиба. З відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності.

Ноги підкосилися в Ковганюка, і він мимоволі плюхнувся у м'яке і таке тверде крісло.

Іван ТОКАРЧУК.

м. Камінь-Каширський
Волинської області.

● Робив помилки для того, щоб на них вчилися нащадки.

● Докопався до істини і злякався.

● Зважував кожне своє слово і щоразу дивувався, чому воно нічого не важить.

Ю. ТРАВЧУК.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● Спершу думала, за кого б вийти заміж, а тепер думає: за кого я вийшла?!

● Під час розмов з підлеглими так виходить із себе, що повернути його може лише дзвінок із вищої інстанції.

● Поки зрозумів, що не в своїх санях сидить, пересідати було пізно.

А. КОНЕЛЬСЬКИЙ.

● Коли кінці з кінцями не сходяться, їх ховають у воду.

● Думка про виставу: багато галасу даремно.

М. КОЛЕСНИКОВ.

Високоградусна лазня

Тільки я переступив поріг парильні, до мене підішов здоровани:

— Бачу, у вас рука не дуже важка. Прошу, постобайте мене трохи по спині ось цим віничком,— простягнув він жмут березових гілок.

— А де ви такий розкішний вінік дістали? — поцікавився я.

— З цим у нас, у селищі Борова Фастівського району, ніколи проблеми не було. Бо ж біля лісу живемо. А от з лазнею проблема. Вже другий рік на замку. Голова селищної Ради Микола Леонтійович Козловський каже: «Лазню зачинено, бо облопуботкомбінат не хоче брати її на свій баланс».

— І оце ви тепер спеціально до Києва їздите паритися?

— Ну, не зовсім спеціально. Але коли трапляється сюди відрядження, то обов'язково віничком беру.

— Я теж, — вигулькнув з густої пари лисуватий чоловік. — У нас, у селі Гошеві Овруцького району Житомирської області, лазні зовсім немає. Голова колгоспу Юрій Олександрович Старовойт обіцяє у цій п'ятирічці побудувати, а поки... Жінка казала, щоб без нових ночов з Києва не повертався.

— У вас, може, село невеличке, а у нас ціле місто без бані! — обурено прогуотів чоловік із сусіднього лежака. — Може, чули про Білопілля на Сумщині. Величеньче, скажу вам, місто, а баня не працює. Я кілька хвилин тому тут начальника Білопільського комбінату комунальних підприємств Олександра Михайловича Паська бачив. Теж парився. У чорних окулярах — щоб ніхто не впізнав. Мабуть, і у нього відрядження до Києва.

— А я до родичів приїхав, — обізвався чоловік, який вже так розчертнівся, що нагадував вареного рака. — З села Лючі Сарненського району Ровенської області... У музеях побував, Києво-Печерську лавру відвідав. А потім, думаю, давай і в лазню сходжу. Бо у нашому селі ще в 1967 році почали будувати та й досі муріжать. Оце скажу землякам, що півдня в лазні банився, не повірять. Ох, гарно як! Хоч трохи душу відведу.

— Хіба це баня! — перебив його чоловік, который якраз виходив із парильні. — Тільки назва. Он у нас, у селі Дем'янцях Переяслав-Хмельницького району, баня! На всі сто! Будете в тих краях — заходьте, не пошкодуєте. Отам душу й справді можна відвести. Хоч і будували десять років, так зате ж зробили. Куди там оцій.

«Он де, виявляється, по-справжньо-

му дбають про побут! — подумав я. — Так, бачите, дбають, що декому вже столичні бані не подобаються. Завтра ж поїду в Дем'янці і напишу про це в журнал. Шоб й інші повчилася. Бо, чесно кажучи, до нашої редакції майже щодня надходять листи про нездовільне побутове обслуговування».

Прибув я наступного дня в Дем'янці.

— А де у вас лазня? — запитую у місцевих жителів.

— Отам, біля сільради, — показують вони цегляну будову з височезною трубою.

Зайшов я туди — й ахнув. Пиво у кухлях піниться, вино у склянках іскриться. А на столах — коньяки, настойки. Одне слово, чого тільки твоя душа бажає. Ну, думаю, й розмах! А що ж у парильні і в душовій буде? Моя фантазія птахом шугонула у піднебесся і завитала, завитала...

— Вам пива чи вина? — опустив мене на землю голос буфетниці.

— Мені б спочатку попаритися, — невпевнено сказав я.

— Якщо попаритися, бери склянку настойки і три кухлі пива, — підказали чоловіки, які за найближчим столом душили «цуцика».

— Мені б під душ...

Чоловіки дружно зареготали.

— У такому разі тобі треба насмоктатися, як жаба мулу...

— Не зрозумів...

— А що розуміти — душ можуть організувати у райцентрі... У витверезнику. А тут буфет. Будували баню, а вийшла непогана забігайлівка, — знову зареготали чоловіки.

— Та що ж це таке?! — вискочив я з буфету, і — до голови сільради Михайла Даниловича Яценка.

— А у нас ніяких скарг на роботу бані... вибачаюсь, буфету не було, — спокійно відповів він. — Правда, вибр закусок малуватий, і гарячих страв немає... Але ж зате і настойки є, і коньяки, і пиво...

— Та невже вам баня не потрібна? — питав у голови колгоспу імені Ілліча І. Ф Ткаченка.

— Потрібна, — погодився він. — Дуже потрібна. Але й буфет... той... потрібен.

— Баня ж, мабуть, у першу чергу...

— Та хто його знає...

Так я і не дізناхся, чим керувалися, що думали дем'янцівські керівники, відкриваючи у приміщенні бані забігайлівку. Сумніваюся тільки, що думали вони про поліпшення побуту своїх земляків.

М. ПРУДНИК.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

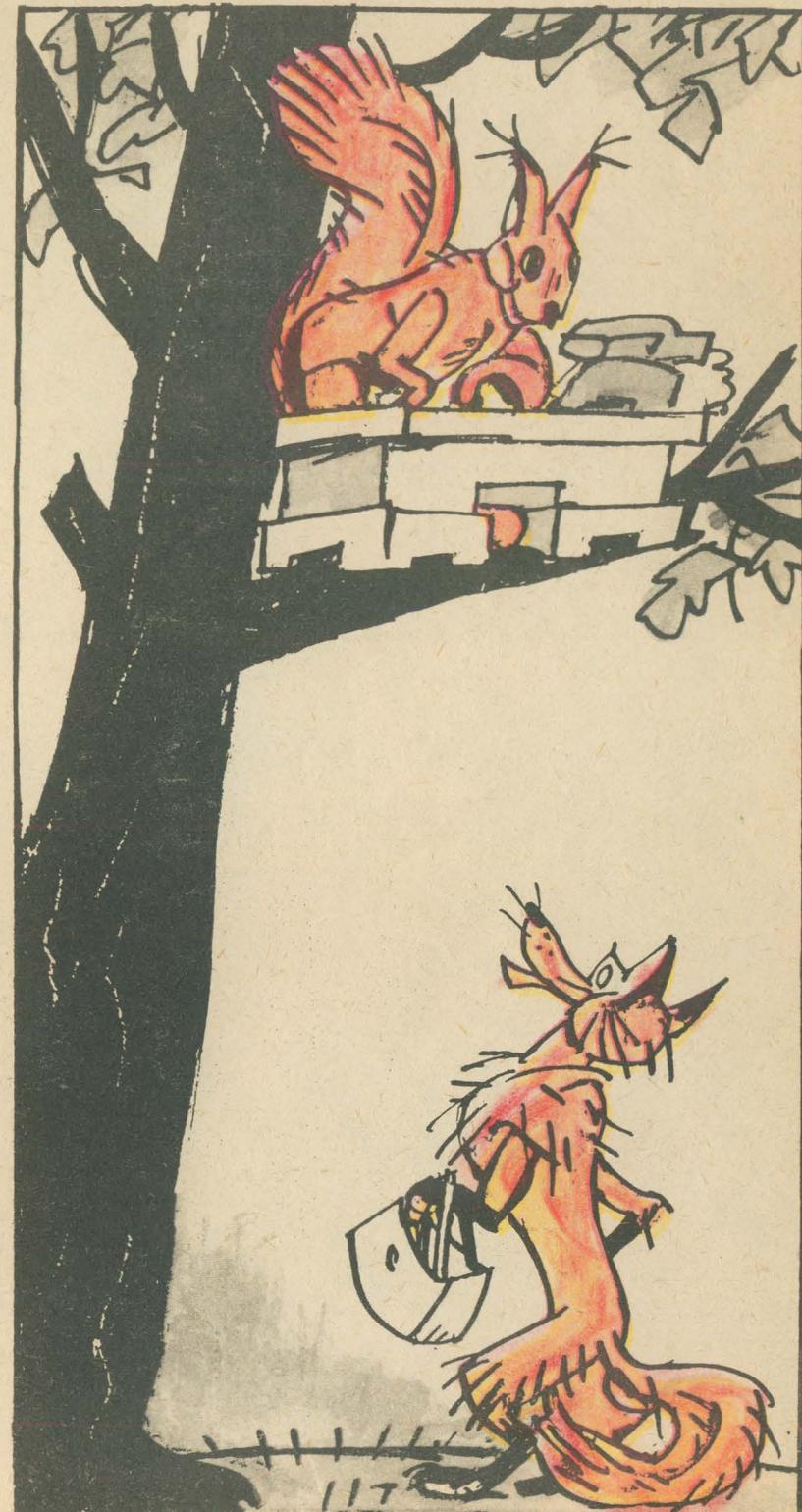
П'яному — море по коліна. Це відомо. А коли п'яний сідає ще й за кермо автомобіля, тут уже не до жартів. Тут пахне не лише штрафами Державної автоінспекції, а значно більшим. Це зрозуміло всім. Крім деяких керівників і некерівників товаришів, про яких писалося у фейлетоні «Роздайся, море!» (№ 1 журналу за 1981 рік).

Після виступу Перця секретар Коломийського міськкому Компартії України (Івано-Франківська обл.) тов. Посторонко повідомив, що фейлетон обговорено в первинних парторганізаціях і колективах, згаданих у матеріалі. Завідуючого відділком колгоспу ім. Леніна Рожка О. К., секретаря парткому цього ж колгоспу Никифорака Р. М., головного зоотехніка колгоспу ім. Довбуша Слободяна В. М. з їхніх посад звільнено і позбавлено прав керувати автомашиною строком на 2 роки.

Шофера Державної сільськогосподарської дослідної станції Надрагу М. С. переведено слюсарем автопарку і позбавлено прав водія на 6 місяців. Крім того, з винних стягнуто грошові штрафи.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ворони тут більше не побачиш. Її зняли за ротозійство.

ЯК ЇХ НАЗИВАТИ?

Якесь внутрішнє чуття підказує мені, що якби я назвав слюсаря Луцького меланжового комбінату Валентина Карповича Назарчука або його земляків В. Є. Сапожникова чи І. І. Підгальського крадіями, то всі вони глибоко образилися би на мене. І львів'яни Ю. О. Шишко, З. В. Шебо також образилися б. І не лише образилися б, а, може, й подали на мене до суду за наклеп. А в мене, щиро кажучи, нема ні часу, ні бажання судитися з указаними громадянами. Тому я нікак ні називати, ні обзвивати їх не хочу. Просто повідаю, що вони виробляють, а вже самі читачі нехай дають їм визначення.

Є в нас така чудова річ, що називається електрифікацією всієї країни. Завдяки їй, чудовій, ми маємо змогу ввечері прочитати цікаву книгу, не вдаючись до каганця чи свічки, або подивитися по телевізору, що там робиться «У світі тварин» чи в якомусь іншому світі, можемо попрасувати собі штани електропраскою і поголитись електробритвою, можемо також довести до близку паркет підлогонатирачем і тримати в холодильнику сало, щоб воно в літню спеку не зіпсувалось. Багато що можемо.

Але за всі ці блага ми поки ще маємо платити гроши. Стільки, скільки накрутить лічильник. Але знаходяться умільці (це вони самі себе так шанобливо називають), котрі вдаються до своєрідного винахідництва: псуєть лічильник або вмикають собі світло в обхід лічильника. І тепер вони вже і штани собі прасують, і телевізор дивляться, і сало в холодильнику тримають, але нічого не платять.

Оце саме ї робили згадані вище лучани і львів'яни. Інколи таких штрафують, іноді проти них порушують кримінальні справи (на практиці, однак, чомусь не так часто, як

проти кишеневкових чи квартирних злодіїв).

Але є умільці й іншого гатунку. Цих, за зовнішніми ознаками, крадіями не назвш. Це скоріше видатні майстри виробничого нехлюстства. Хоч читачі, розумію, можуть підібрати точніше визначення.

Є у Львові магазин «Овочі-фрукти» № 1, котрим завідує М. М. Смутко. А в цьому магазині, без жодної потреби, постійно горить шість лампочок. Дрібничка? Але за рік через ту дрібничку випалюється 1312 кіловат-годин. За ці кіловат-години гроши, щоправда, платять. Тільки ж не з кишені М. Смутка.

А на львівському пивзаводі виробничого об'єднання «Колос», де директором С. Г. Гура, через витікання пари і стисненого повітря, неповне завантаження електродвигуна компресора втрати електроенергії складає на рік уже 79 тисяч кіловат-годин.

Миколаївський цементно-гірничий комбінат. Тут через надто часті зупинки й пуски різних цементних машин та печей, через деякі інші технологічні неоковирності марні витрати енергії склали за рік 1580 тисяч кіловат-годин. І не дивно, що всього за рік комбінат перевитратив майже два з половиною мільйона кіловат-годин.

За перевитрати електроенергії понад ліміт з підприємств стягають гроші в чотирикратному розмірі. Наприклад, за десять місяців минулого року 19 підприємств Волинської області перевитратили понад 600 тисяч кіловат-годин. І за це з них стягнули 40 тисяч карбованців. Стягнули з підприємств. А не з конкретних майстрів нехлюстства. Наскільки вони самі при цьому постраждали, сказати важкувато.

Та чимало керівників, щоб уникнути їх цих дрібних прикростей, намагаються запастися у своїх вищих організаціях якомога більшим

лімітом на електроенергію. У свій час («Перець» № 24 за 1978 рік) нам уже довелося, на прикладі Івано-Франківської області, писати про те, що деякі главки і міністерства з надзвичайною легкістю і подиву вартою щедрістю підвіщують ліміти без урахування конкретних виробничих потреб.

А це інколи призводить ось до чого. Керівники Луцької кондитерської фабрики, виходячи з того, що запас біді не чинить і навіть, навпаки, сприяє спокійному, розміреному життю, у другому кварталі минулого року випросили у вищої організації додатковий ліміт. Запанікували: «Якщо не дадасте, то Луцьк, не дай боже, може залишитися без леденців, мармеладу та шоколадного асорті».

Зверху зважили на той крик душі. Додали ліміту. А виявилося, що використати надлишок енергії нема куди. Побачивши таке діло, головний енергетик фабрики, не довго думаючи (а можливо, подумавши добре) знайшов вихід: у звіті енергопостачальній організації він просто завищив фактичну витрату енергії на сімдесят тисяч кіловат-годин. До чого це призвело? А до того, що ліміт на цю кількість енергії, котра, можливо, була українською потрібна якомусь іншому підприємству, було втрачено. Отак: і сам не згамав, і іншому не дав.

Ми справедливо пишаємося електрифікацією всієї країни. Але настав час, коли треба вже, можливо, не так пишатися нею, як шанувати її, електрифікацію. Шанувати, як добре господарі. А добрий господар — це той, хто вміє не лише багато здобувати, а й щадливо витрачати добро.

А вже як саме назвати тих людей, котрі у різний спосіб розтринькують, чи то пак... розкрадають електроенергію,— це вже нехай самі читачі визначать. Не хочу багато на себе брати,

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. «Перця»

Волинська—Львівська область.

Мистецькі силуети

УСМІШКА — ЙОГО СВІТ

Він ще не заслужений. Не народний. Але дотепні, веселі керамічні скульптурки українського митця Миколи Вакуленка уже демонструвалися у музеях, будинках культури, на міських, обласних, республіканських виставках самодіяльних художників і майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

Народився Микола Вакуленко в Алупці, навчався у Києві, у політехнічному інституті, працював інженером-електриком в Ялті, тепер живе в Лівадії.

Микола Вакуленко не дідуган. А в ба-

гатьох складається саме таке враження, коли вони дивляться на Вакуленкові мудрі, іронічно-гротескні фігури, в яких відчувається і досвід, і вік, і життева правда. А Микола Вакуленку ледь за тридцять перевалило. Коли ж говорити про його творчий вік, то тут він взагалі «юнак»: 7—8 років творчого життя. А погляньте на його скульптурні портрети, жанрові сценки, типажі, образи!

Хіба скажеш, що у нього творча біографія тільки починається? Та ніколи. Перед вами уже сформований художник. Справжній художник. Само-

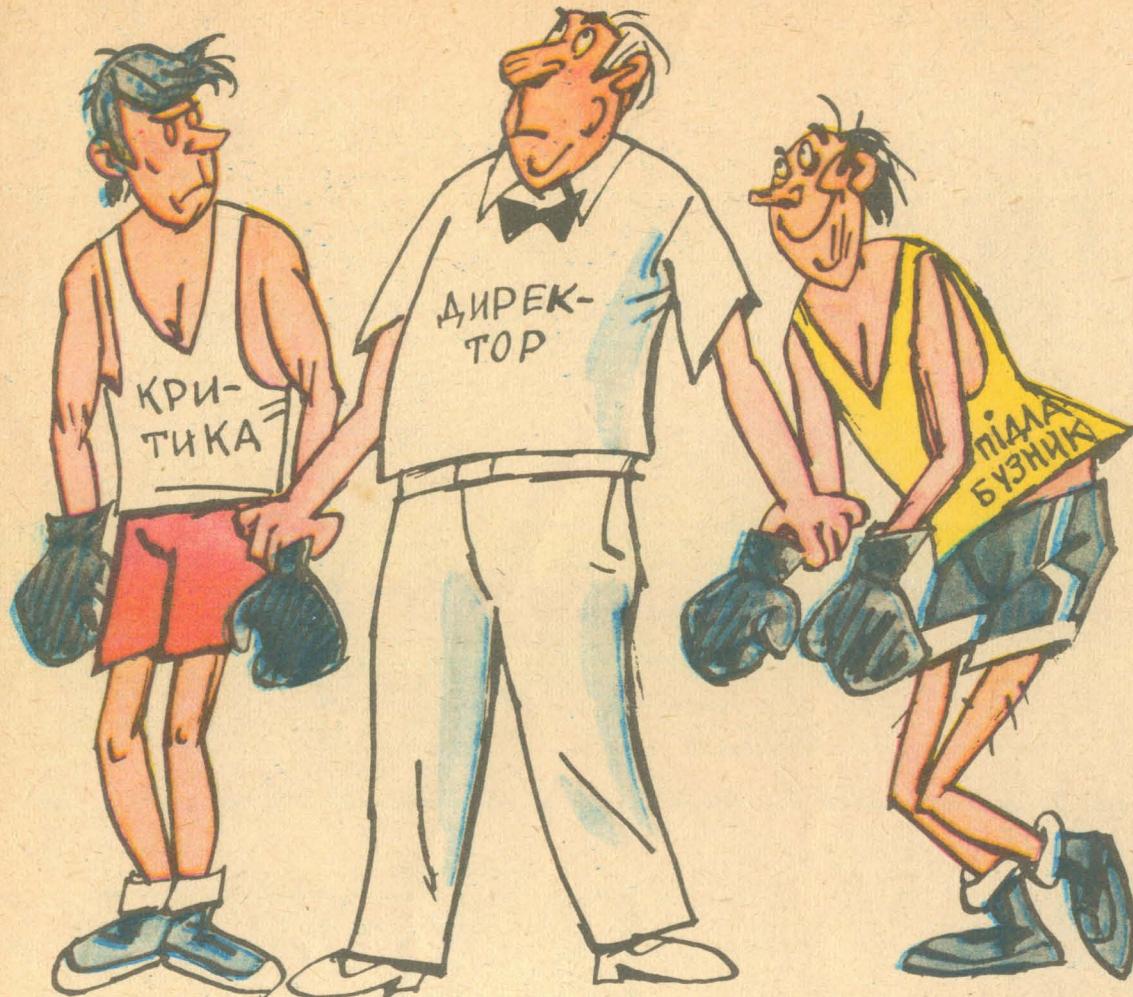
бутній художник. Зі своїм почерком, зі своїм поглядом, зі своєю неповторністю, зі своїм колоритом. Він ліпить, із звичайної глини ліпить: пластику, рух, ритм, гармонію і, звичайно, усмішку. Бо усмішка — його захоплення. Бо усмішка — його світ.

НА ЗНІМКАХ: «Як кум до куми залицяє», «Сільські музикі», «Гончар Ганжа» і «Карась без Одарки».

Олег ЧОРНОГУЗ.

Лівадія.
Кримська область.

Дилема: кому віддати першість?

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

На листі читачів
про безгосподарність
ВІДПОВІДАЮТЬ:

Секретар Деражнянського райкому
Компартії України (Хмельницька об-
ласть) тов. В. ПОЛОНИЦЬКИЙ.

«Факти, наведені в листі колгоспників
колгоспу «Жовтень», мали місце. За
серйозні недоліки в роботі з кадрами
середньої ланки і спеціалістами госпо-
дарства, за невиконання завдань
п'ятирічки по виробництву і продажу
державі сільгосп продукції тов. Іва-
ненко А. М. звільнений з посади
голови колгоспу. Нині вживаються
заходи до усунення наявних недолі-
ків».

Голова Рокитнівського районного
комітету народного контролю (Ро-
венська область) тов. С. ЯКИМЧУК.
«Дійсно, бригадир радгоспу «Старо-
сільський» Доманович С. Р. на
людів, які не працювали в радгоспі,
закривав наряди за роботи, котрі
фактично не виконувались. Домано-
вича з посади бригадира звільнено.
Матеріали перевірки передано слід-
чим органам».

Голова Талалаївського районного
комітету народного контролю (Черні-
гівська область) тов. А. САБІНКО.
«Лист тваринників радгоспу ім. ХХІІІ
з'їзу КПРС про безгосподарність на
фермі в селі Лавірків перевірено.
Більшість фактів мали місце. Незадо-
вільна умова утримання тварин, пору-
шення раций і строків годівлі,
а також безвідповідальне ставлення
до своїх обов'язків зав. фермою Бра-
таш В. А. привели до зниження
продуктивності корів. Матеріали пере-
вірки розглянуті на засіданні комітету
народного контролю. Доповідну
записку про наслідки перевірки надіслано
Чернігівському тресту м'ясомо-
лочних радгоспів для ліквідації недолі-
ків. Зав. фермою Браташ В. А. від
обов'язків звільнено».

Критикуйте і мене!

У Савелія Крутила
В моді фраза чергова:
— Гостра критика — то сила!
Кидав з притиском слова!

Ще й недавно на нараді
У колгоспі «Хлібодар»
Він гукав у зал громаді,
Аж пашів із нього жар:

— Викривайте неполадки,
Знайте: критика — ваш друг.
Критикуйте без оглядки
Бюрократів і хапуг!

Справжня поміч нам од неї,
Бо ж усі ми за одне.
Якщо я... десь щось не теє —
Критикуйте і мене!...

(Як закінчилась велика
Та балачка його вся —
Він з колгоспу віз індика
І свіженьке порося!).

А невдовзі до Крутила,
Подолавши ветхий міст,
Тихо «Волга» підкотила
І вийшов з неї журналіст.

Стрів він гостя з гордим видом
(Позу вміло береже!),
Запитав, чи той обідав,
Чи влаштований уже?

— Тут у мене у портфелі,—
Мовив з ходу журналіст,—
Є, про справи невеселі,
Від людей серйозний лист.

Йдеться в нім про непорядки,
Про хапуг тривогу б'є...
— Є ще, звісно, й недостатки,
Але й успіхи в нас є!

Хоч і боремось — ще все є! —
На своє Крутило гне.—
— Якщо я... десь щось не теє,
Критикуйте і мене!..

(«Лист! Від кого?») і Крутило
Люто тім'я почесав:
Дуже знати йому картіло
Хто «копає»? Хто писав?).

Не в Крутила в кабінеті
Журналіст вивчав життя!
... Через тиждень у газеті
Вже була його стаття:

Точні факти, цифри, дати —
Як оцей діяч-мастак
Полюбляв — собі урвати,
Як «одгрехав» особняк;

Як приписками «висоти»
Спритно брати він умів,
Як за критику — з роботи
Вижив двох працівників!..

Спалахнув Крутило зразу:
— Обрехав! — кричав одне.
(І забув чомусь ту фразу —
«Критикуйте і мене!»).

— Об'ективності ні грам! —
Потрясає кулаком,
Шле протести-телеграми
У редакцію, в обком!

Підключив у цю «атаку»
І підлабузника-дружка...
— Я провчу того писаку,
В мене й вище є «рука»!

Робить далі своє діло:
Вже круг дачі виріс тин.
... Отакий-то цей Крутило!
І, на жаль, він не один!

Степан ОЛІЙНИК.

ПРО КРОЛИКА,

ЯКОМУ

НЕ ЩАСТИТЬ

— Не щастить нині братику-кролику! — сказав високий чолов'яга, розгортаючи пакет з їжею. — Який у минулі часи кролик був! Везучий. Пам'ятаєте, у відомій казці і лисицю він перехитрив, і вовка обдурив, і ведмеда в дурні пошив... — Чолов'яга розгорнув пакет, і на столиці в купе забіліли апетитні шматки кролятини.

— А мясо у них смачне-е! — підхопив пасажир із верхньої поліци. — У міру жирне, біле і абсолютно дієтичне.

— Це загальнівідомо! — вступила в розмову едина в купе жінка. — За вмістом холестерину м'ясо кролика наближається до самого його величності Молока! Розумієте, як це корисно! — жінка з цікавістю стежила, як високий чолов'яга викладає на тарілку шматки м'яса.

— От і все, — сказав він, — прошу до столу! І вісім, — звернувшись він до мене.

Я був четвертим пасажиром в купе швидкого поїзда і за законами залізничної солідарності, а також тому, що дуже позитивно ставлюсь до кролятини, не став чинити аніайніменшого опору.

— З задоволенім, — сказав я, — тільки от ваші думки не зрозумів: чому не везе нині братикам-кроликам?

— Дуже просто! Тому, що дики у зв'язку з екологічною напруженістю вимирають, а свійських не розводять.

— Розводять, тільки дуже мало, — поправив його пасажир з верхньої поліци, підсідаючи до столика. — Ти ж ось купив. Значить, вони є. А от скільки заплатив ти за нього на базарі?

— Соромно сказати, — зітхнув власник тушкованої кролятини.

— Отож бо. Це свідчить про те, що їх мало. Прото до смішного мало, хоча ціна на базарі зовсім не смішна...

— Тоді виходить, що не щастить ні кроликам, а нам з вами, — вставив я слово, — оскільки ми позбавлені такого смачного й корисного м'яса.

— Згоден з вами, — підтримав мене сусід із верхньої поліци. — Хоч я у своєму колгоспі кролів не розводжу, але дещо про цю проблему знаю. Хіба ж можна вважати, що не пощастило двом тисячам отих самих братків, які живуть у кролепалах колгоспу «Прогрес» під Ізмаїлом? Завтра їх там буде 50 тисяч! А чистота, скажу вам, ідеальна, клімат регулюється, кондиціонери подають повітря на рівні світових стандартів, рухливі підлоги самі вивозять нечистоти... Де, коли, якому кролику так везло?

— Розводити, — сказав він, — зітхнув власник тушкованої кролятини.

— Отож бо. Це свідчить про те, що їх мало. Прото до смішного мало, хоча ціна на базарі зовсім не смішна...

— Ну й багато ти знаєш таких колгоспів?

худино спітав господар кролятини, яка успішно поглиналася нами.

— В Одеській області — поки що один... є, звичайно, кролеферми ще у двох-трьох господарствах, але — не те... «Прогрес», правда, ѹ іншим допомагає. Радгоспові «Чапаєвець», наприклад, колгоспу «50 років Жовтня»...

— Ну, допоміг, — згадився високий пасажир. — Ну, продав їм частину свого обладнання. Йому, звичайно, спасиби. Та хіба ж це справа колгоспу — займатися постачанням інших? Та візьми хоча б мене. Ім я цю кролятину з ве-еліким задоволенням, але щоб розводити їх у себе! Ніякого резону нема!

Тут високий пасажир вибачливо посміхнувся і звернувся до мене:

— Не дивуйтесь, що ми, як то мовиться, в курсі дела. Я і мій товариш — голови колгоспів, що з курсів «підвищення». Була у нас і там одна колективна розмова на цю тему...

— Спочатку ніякої розмови не вийшло, — продовжив другий голова, той, що з верхньої поліци. — Як тільки про кролів загадали, зів'яли якось усі, спохмуріли. Кожен собі знайшов причину. У того, бач, велике поголів'я великорогатих, у другого — свинокомплекс, у третього — птахоферми... А кролики — вони не у плані, не у профілі і взагалі «не»...

— Ale ж це дуже-дуже корисно людям! Йдеться ж про здоров'я! — з образком в голосі сказала наша супутниця. — Так чому ж не у плані? А взяти шкірки. На дитячі шубки й на шапки. Самими шапками можна всіх тортів закидати!

— Закидати можна, — відповів високий голова, — та для цього потрібна одна дрібниця: потрібно спочатку виростити отих хутронісів і м'ясо виробниців. І в такій кількості, щоб відчутно було. А для цього на кролів треба поширити промислову технологію виробництва! Любителіська самодіяльність у цій справі із сяк-так збитими дерев'яними ящиками замість кліток, та з рóтами прибиральників, та з відрями й кухлями замість автопоїлов — це не те. А один наша колега там, на курсах, скопив мого товариша за барки і питає: «Ти, говорить, скажи, де купити обладнання для кролеферм? Ми купимо. Ти тільки скажи, де, у якій «Сільгосптехніці»?

— А другий додає: «Ні, говорить, ти скажи, який завод на Україні, чи навіть в Союзі, випускає металеві клітки для кролів? Та ти знаєш, говорить, що клітки можна ставити у два-три яруси — і відразу відві-утрічі збільшується поголів'я на тій же площі? А де такі клітки взяти?»

— А пам'ятаєш, як цей молодий хлопець про білого бичка розказував? «Візьми, каже, корми для супутниця.

кролів. Дзуськи, не візьмеш. Ніде їх зняти, каже. Потрібні спеціальні комбікорми і кормогранули, а комбікормі заводи їх не випускають! Бо... нікому їх продавати — нема кролеферм у колгоспах! А кролеферм нема, бо, крім усього іншого, ніде дістати кормогранули і концентрати... А гранул немає тому, що нема кролеферм. Още, каже, і є казка про білого бичка. Ти мені кажеш — розкажи мені казку про білого бичка, і я тобі кажу — розкажи мені казку про білого бичка...» Отака в нас розмова вийшла.

Тут докинула своє слово і єдина в купе жінка.

Хоч я до кролівництва ніякого відношення не маю, та маю відношення до Зооветпостача. Отож можу ще солі на рану підсипати... Минулого року у радгоспі «Чапаєвець», про який ви згадували, почалось захворювання кролів. Терміново потрібна була вакцина. А у нас, в Зооветпостачі, її немає — не одержуємо для цих братків. Так директор радгоспу П. Т. Поліщук по всій Україні гінців послав і зішов її... за тисячу кілометрів від радгоспу. Не розраховують, очевидно, на кроликів в Зооветпостачі...

Так у цікавій бесіді ми непомітно знишили кролика тушкованого. Запиваючи цей делікатес чаєм, наш сусід з верхньої поліци сказав:

— Еге ж, у тушковані, смаженої, вареної кролятини дуже багато прихильників. А зовсім було з непогано, щоб і у живих кролів завелися відовідальні і впливові прихильники. У Мінськість, в Держплані... Отож б, може, самодіяльність відразу перекваліфікувалася би у серйозну професійну справу.

— Отож я сказав би, що браткам-кроликам пощастило, — сказав високий пасажир.

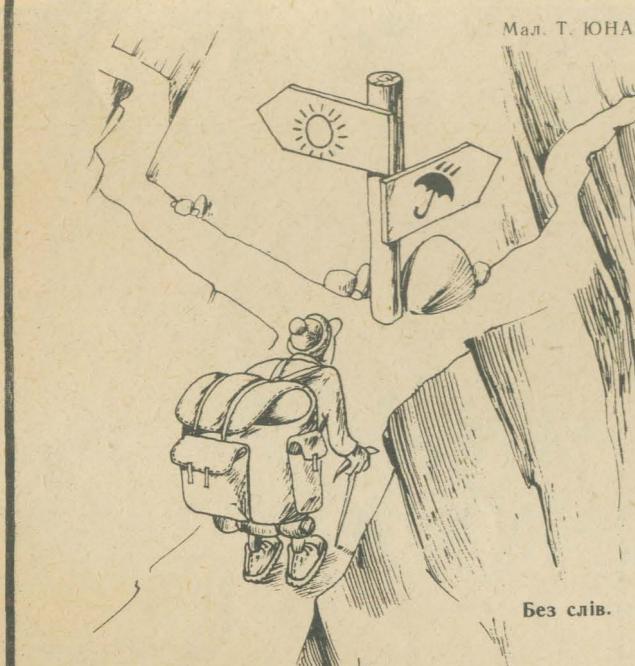
— А заразом і нам з вами, — докинула наша супутниця.

Н. КВІТКО.

Вітаємо ювіляра!

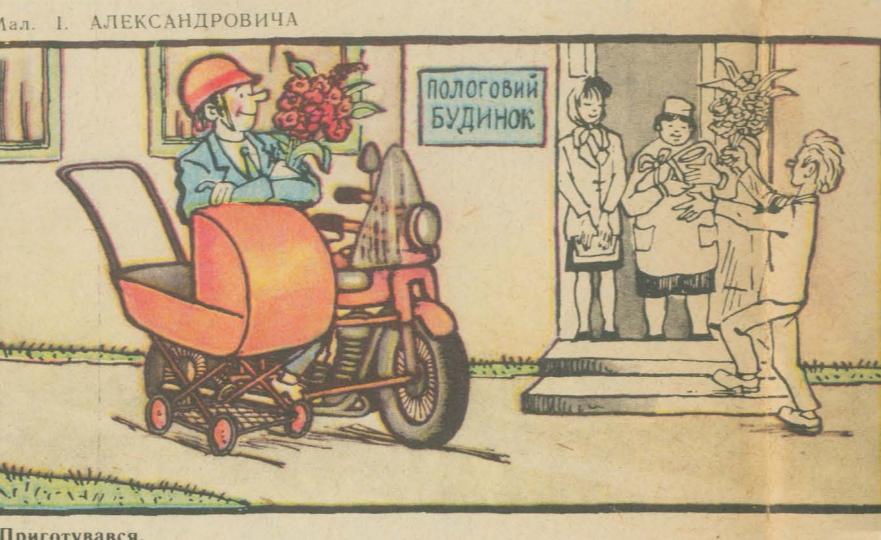

Художника-карикатуриста, старшого інженера
Аркадія БОРДУНІСА
з його першим 50-літтям.

Мал. Т. ЮНАКА

Без слів.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

Приготувався.

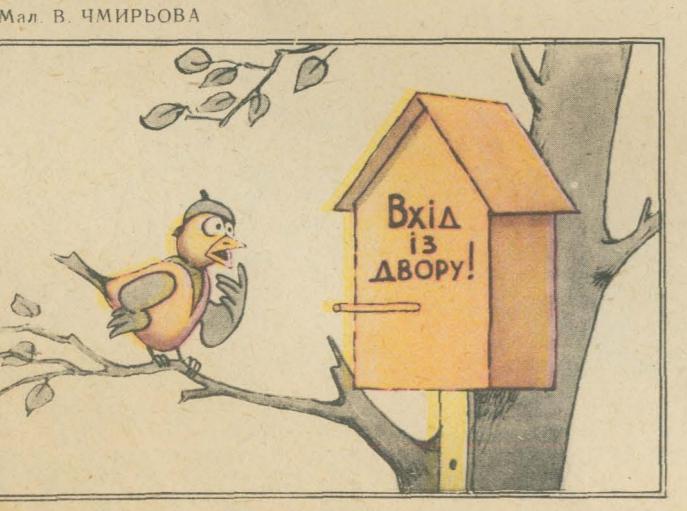
Мал. І. ЛОПАТИНА (Калач)

Без слів.

Мал. В. МІЛЕЙКА (Ленінград)

Без слів.

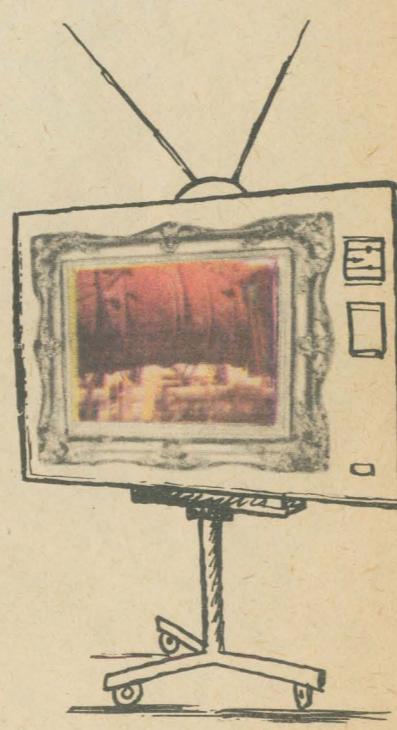

Мал. В. ЧМІЛЬОВА

Без слів.

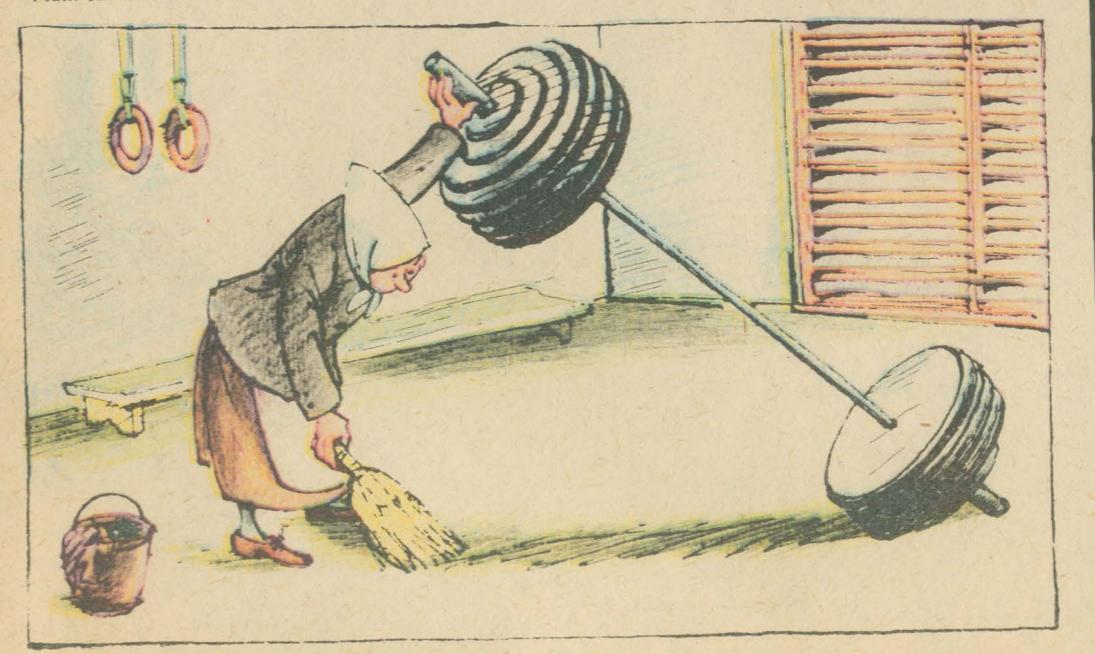

Мал. А. АНДРІЄВСЬКА (Херсон)

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

Без слів.

Без слів.

Малодіжні художники

ЩО ЗІБРАЛАСЬ ВАРИТИ!

Пізно увечері з гулянки повертається п'яненький чоловік. Дійшов до електричного стовпа, зняв капелюх, вклонився:

— Пробачте, скажіть, будь ласка, як мені потрапити додому?

А наступній йому йшла сусідка. Побачила його та якоже:

— Дядьку, чого це ви стовпові вклоняєтесь? Якщо ви заблудили, то давайте я вас додому доведу, бо ваша жінка вже давненько вас чекає з качалкою в руках...

— З качалкою? — перепитав п'янічика. — А що вона збирється варити — вареники чи галушки?..

ХТО КРАЩИЙ!

Йшли дорогою п'яніця і дурень та й зустріли розумного.

— Хто з нас кращий? — запитали в розумного.

Розумний підумав і сказав:

— Дурень кращий, бо він дурень від природи і не винен в тому, що природа так обійшлася з ним. А п'яніця — гірше дурня, бо він одурмлює себе добровільно.

— От бачиш, — каже дурень, — я кращий.

— Не задавайся, — відказав п'яніця, — бо як ти вип'еш, то ти будеш на мене схожий...

с. Катеринівка
Пресовського району
Північномахастанської області.

ЯКБИ НЕ ХОВАВСЯ

Пішов один чоловік до сторожа лісоскладу, поговорив як слід, та й справу владнали.

— Прийдеш вночі, візьмеш два сволоки, і ти мене не бачив, і я тебе не бачив...

Попросив чоловік сусіда, пішли вони вночі і принесли два сволоки.

— За те, що ти мені допоміг, пішли та й тобі ще одного візьмемо, — каже чоловік.

На другий день сторож обурюється:

— Який ти безсвісний! Ми ж домовлялися за два сволоки, а ти взяв три...

— Чоловік мені допоміг донести, то я і йому одного дав... Як я міг не віддявити? А якби ти не ховався, то і тобі один перепав би...

Повідомив М. ДІДЕНКО.

ст. Адабаш
Кіровоградської області.

Рассел БЕЙКЕР

ЯК ВАЖКО БУТИ ГЕНЕРАЛОМ

Додому зі зборів йшли разом: Василь і я — Валерій. Йшли мирно. Гомоніли. Смеркало. Ріпів сніг під ногами, пощипував мороз за щоки, засвічувалися холодні зірки на небі, пахло димком на вулиці. Василь про що розповідав, а я думав, що і моя Наталка о цій порі теж готове смачну вечерю, і вчувалися мені паоші кухні, смак вареників із сметаною. Ні з сього, ні з того Василь поклав мені руку на плече і говорить:

— Ти знаєш, Валерію, після сьогоднішніх зборів у мене з'явилось якесь дивне почуття.

Я не відповів, думалось про те, що моя Наталка, окрім вареників, поставила на стіл пляшку вина, бо в тій день народження, і з цієї нагоди ще вранці її лагідно привітав. А Василеві про мої солодкі думки байдуже, він торочив про свої почуття. Запримітивши, що я не виявлюю ніяких емоцій, штовхнув мене лікtem:

— Ти слухаєш чи ні?

— Та слухаю, — відповідаю, думаючи, що годилося б тещі купити якусь дрібничку, але ж магазин уже закритий. Аж тут Василь знову із запитанням:

— Ти в чеरз на машину яким стois?

— Десь у восьмій чи дев'ятій десятці. А що?

— Давай поміняємося чергами, я в першій п'ятірці.

Подивився я на Василя — нічого підозрілого, ніби при своєму розумі.

— Давай, — відповів йому обережно, бо все ще думаю, що він морочить мене.

— По руках, значить? — простягає мені п'ятірню.

Скріпили ми умову дружнім і гарячим потиском рук, та й по домівках. У мене ж не виходить з голови думка: «Коли ж це я йому щось хороше зробив, чим догодив, що він таку послугу зробив?» Помітила Наталка, що чимось збентежений, шепнула:

— Ти хоч сьогодні до мами уважнішим будь.

— Та от, розуміш, — відповідаю йй, — щось нашло на Василя, і він мені свою чергу на машину подарував. Діло таке, що, дивись, за кілька тижнів до магазину запросять. А в нас же грошей жменька, доведеться відмовитись.

— Зовсім збожеволів! — здивувалася теща.

— Відмовитись? Ти що, це ж така розкіш! — зраділа Наталка.

— Правда твоя, — відповідаю, — машина — що крила. Забажалося на спектакль чи якийсь концерт до міста — сіли та й поїхали. Влітку — до моря, до річки на рибалку. І на роботу чи з роботи машинкою швидше.

Не вистачало ще цього, — зауважила теща, — ніби в колгоспі машин мало.

«Моя машина, куди хочу, туди і йду», — хотілось відповісти на те, але Наталка ніби вгадала мою думку, натиснула свою ніжкою на мою ногу під столом, і я згадав, що теща іменінниця. Подумки перелічив свої заощадження, прикинув, кому з друзів можна багатувати грошей і, не знайшовши розради, сказав:

— Отак воно, застала нас радість зненацька, та доведеться розпрощатися з нею на дейкий час.

— Ще побачимо, — сказала баґатозначно теща і підморгнула Наталці, яка почала вже було хвилюватися. Доця, напевне, зрозуміла маму, заспокоїлася. Коли ж я вклався спати, вони довго про щось шепотіли між собою. На превеликий мій подив,

Солучені Штати мають давні й тісні зв'язки з країнами, де полковники схилені час од часу влаштовувати державні перевороти. Після захоплення влади вони, як правило, стають генералами.

Робиться це не тому, що вони хочуть стати генералами. Ні, вони до цього зовсім не пориваються. Більш того, вони ненавидять генеральські погони, бо знають, яка то доля генеральська — сьогодні генерал успішно править державою, а завтра, дивись, його спроваджує у заслання полковник, який уточнив захопив владу. Але національні парламенти та власні дружини наполягають на тому, що вони повинні носити із золотими галунами та обсипані зірками-мундири, аби їх можна було легко відізнати серед натовпу.

Оскільки адміністрація Картера проводила політику захисту прав людини, багато полковників за останні чотири роки уникли генеральської долі. Але один із найвидатніших серед них недавно відідав Солучені Штати, щоб рознюкати, чи мають під собою грунт чутки про те, що новий уряд збиратиме відомості від картерівської лінії в цьому питанні.

Нема рациї називати тут занепокоєного генерала по імені. Досить сказати, що атестаційна комісія збройних сил тієї держави розглядала питання про представлення його до звання генералісимуса.

— До тих пір, поки Картер не здав справ, вони думати не могли про те, щоб надати мені звання генералісимуса, — розповідав полковник. — Всім бідомо, що робиться з генералісимусами в моїй частині світу.

Останні три полковники, зроблені генералісимусами, були вислані в Швейцарію, не одержавши навіть чека на витрати за рахунок національних державних скарбниць. Правда, генерали частенько відправляються у вигнання, напакувавши зливками дорогочінних металів літаки так, що вони ледве перелітають через Альпи.

— Якщо нова адміністрація має намір відмовитися від політики захисту прав людини, — продовжив полковник, — я пропав. Інтриги в атестаційній комісії зроблять із мене генералісимуса, і я опиняюся в Швейцарії цілковитим банкрутом. Я тільки вони зрозуміють, що не ризикують позбутися подарок із Вашингтона, — прощавшися, мой полковницькі погони.

— Я порадив йому не впадати у відчай і сподіватися на щасливіший кінець.

— Вони, — літо ж, не наважаться зробити вас генералісимусом, — сказав я, — якщо...

— Якщо, — не ризикуючи позбутися грошової підтримки із Вашингтона, я вирву їм нігти без анестезії, — відрубав полковник.

— Значить, ви стверджуєте, — поцікавився я, —

що особи, піддані хірургічній операції без наркозу, неспроможні ефективно займатися такими бюрократичними питаннями, як просування офіцерів по службі?

— Люди, які пишуть мої промови, не змогли б сформулювати суті проблеми елегантніше, ніж оце зробили ви, — відповів полковник, — але... Бачите, друже мій, від нової адміністрації нема належного сигналу, а без такого сигналу вирівнання нігтів може дати зовсім зворотні результати. Я не дозволю собі навіть заїдити кому-небудь у зуби, поки нова адміністрація не видаст директив.

Я полишив полковника, так і не розвівши його поганіх передчуттів. Однак спрви його невдовзі пішли вгору — видати, він з'явився з кимось із нової адміністрації по телефону. Вранці я прочитав у газеті, що він вилітів на батьківщину. Відтак преса повідомила, що він видав декрет про надання всім членам атестаційної комісії звання генералів. А іще через день усі вони були вислані в Швейцарію на літаках, завантажених по саме нікуди зливками благородних металів.

Негуманно? Так. Але все-таки краще, ніж позбутися нігтів. І доти, доки з Вашингтона надходять кошти, нестає в злитках для опальних генералів не передбачається.

«Нью-Йорк таймс».

ПАРЛАМЕНТСЬКА РОБОТА

Селянинові Крістерові Андерсону пощастило: його запросили на роботу в парламент, хоч він ніколи туди й не рався. А склалося все ось як.

У місті Борхольмі, що на шведському острові Еланд, є свій парламент. А в тому парламенті є опозиція — чотири горлані, які називають себе «Партією добробуту». Безперервними демонстраціями, вигуками з міські і лайкою вони постійно заважають

парламентові працювати. Тому парламент і запросив на роботу селянина Крістера Андерсона — на посаду викладача. Як тільки «опозиція» починає бешкетувати, Андерсон за наказом головного викладача усіх чотирьох із залу на вулицю.

Робота ця не вельми переображенує нового парламентського працівника: він має неабияку силу і важить 100 кілограмів.

РЕАБІЛІТАЦІЯ

Донедавна гра в шахи в Саудівській Аравії була заборонена законом: той факт, що звичайні пішаки можуть атакувати короля, давав підставу розглядати шахи як «гру бун-

тівників». Але вчені юристи, всебічно і грунтово вивчивши правила гри, дійшли, хвала аллаху, висновку, що її не слід розглядати шахи як «гру бун-

тівника».

Малюнки О. АЛЬОШИЧЕВА

ГУМОРЕСКА

уранці теща поклала на стіл (і де тільки вона взяла) рівно стільки грошей, скільки не вистачало на «Ладу».

— Бери, — сказала лагідно, — розбагатієш — віддаси.

На радощах я обняв тещу і вперше в своєму житті назвав її мамочкою. Дуже несподіваною і своєчасною була її щедрість.

Не проминуло ж трьох тижнів, як у моєму дворі з'явилася новенька, вишневого кольору «Лада», Василь від моторика відмовився, а мамочка, пригубивши келих із шампанським, сказала:

— Ти, Валеро, добудь плівку. Ми з Наталкою виростимо тобі раненых огірочків і помідорчиків.

Городину я люблю. Тож роздобув плівку. Згодом жінки попрохають різних добрих — привіз. Транспорт же свій.

Ледь сонечко повернуло на весну, мій город укрився плівкою. Мамочка і Наталка наче забули про мене: іду вранці в поле, повертаюся пізньим вечором додому, а вони там, на городі, під плівкою. «Нехай, — думаю, — мене не турбують, то вже її за те спасибі!» Але невдовзі дійшла черга й до мене.

— Валеро, — сказала Наталка, — капуста вже дозріла, і завтра ти повинен відвідати маму до міста на базар.

— Ти що! — обурився я. — Сівба ж якраз, на зорі мені в поле треба.

— А я та так, щоб до ранку й повернувся. Розвантажиша і — все, мама сама продаватиме.

Ніякі мої протести не вплинули. У Наталки аргумент один:

Іван ГАЙДАЙ.

м. Херсон.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Дядьку, дайте закурити.

— Ні, ні, я таких дешевих не курю.

Іван ГАЙДАЙ.

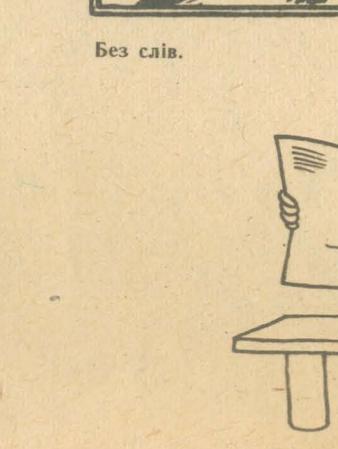
Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Васю, хоч я тебе навчу, як кинути курити? У мене це доброе виходить. Я вже десять разів кідаю.

Мал. Р. ДРАГОСТИНОВА

Без слів.

Без слів.

Без слів.

Без слів.

ПЕРЧЕНЯ

СКАЖІТЬ, БУДЬ ЛАСКА...

Подруги Галинка й Іринка сьогодні в школу вийшли раніше, ніж завжди.

— До початку уроків ще далеко, то будемо вчитися ввічливості,— запропонувала Іринка. — А то Валентина Григорівна зауважила, що ми неввічливі.

— А як вчитись? — поцікавилась Галинка.

— Дуже просто! — вигукнула Іринка. — Будемо в людей запитувати, котра година, і дякувати.

— Згода, згода! — аж підстрибнула Галинка. — Як це ти здорово придумала! Я б ніколи не догадалася!

А тут якраз іде жінка. Дівчатка — до неї:

— Скажіть, будь ласка, котра година?

— Без двадцяти хвилин вісім.

— Дякуємо, дякуємо вам! — дружно й дзвінко закричали дівчатка.

— Дядечку, будьте такі добрі, скажіть — котра година?

— Без п'ятнадцяти вісім.

— Дякуємо, дякуємо!

— Бабусю, ви не знаєте, котра година?

— Вісім, любі мої...

— Дякуємо, дякуємо!

— Дідуся, скажіть, будь ласка, котра година?

— А ви до школи йдете?

— Еге ж!

— Так от, уже десять хвилин минуло, як почався урок...

— Спа-си-бі,— тихо прошептали дівчатка.

А Галинка сказала:

— Тепер ми ввічливо попрохаемо у вчительки вибачення... за спізнення...

Андрій КОЦЮБИНСЬКИЙ.

ПІВЕНЬ-ЗАДАВАКА

Гудив Півень Горобця:
«Та хіба то птиця?! —
Ні хвоста,
Ні гребінця...
А ще й бадьориться!

А співає як: «Джів-джів»,
Просто — недоріка...»
Ну, а сам —
На тин злетів
І закукурікав.

Потім гордо крила зняв,
Щоб злетіти вгору,
Підлетів —
І тут же впав
Просто серед двору.

А Горобчик: «От так-так!..
Чом же не радієш?..
Задаватись —
Ти мастак,
А літать — не вмієш!..»

Григорій КОВАЛЬ.

ТОЧНО НЕ СКАЖЕШ

— Кинь цукерки! — грима мати.
Як виходила я з хати,
Скільки з'їла ти?

— Як же можу я сказати,
Коли вмію рахувати
Лиш до двадцяти?!

Валентин ЛАГОДА.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

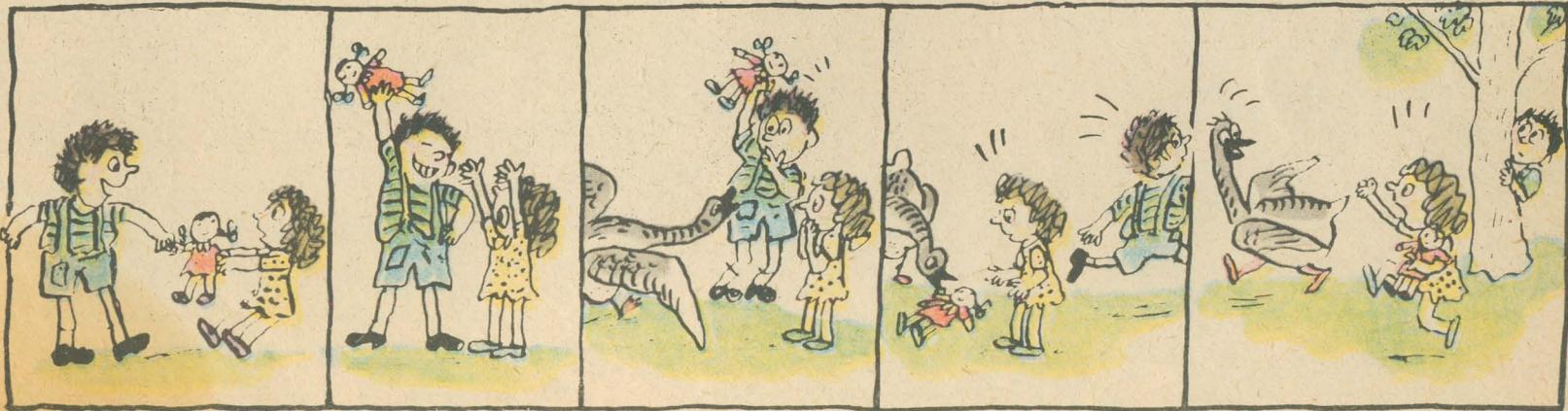
Як дитиною буваю —
Пелюшок тоді не маю.
Постарію, мов бабуся,—
В сто пелюшок одягнуся.

(Кам'яця).

Ніна ШЕРЕМЕТ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

КОЛІЗЕЙ

I ПІДТЯЖКИ

ГУМОРЕСКА

Я повернувся з туристської поїздки і тільки переступив поріг рідної установи, як мене щільним колом оточили співробітники.

— Що там не кажіть, а світу побачити нікому не завадить,— я зробив середньої тривалості паузу, аби ще більше підігріти інтерес до того, що міг би ім розповісти.— Після такої мандрівки ніби крила у тебе виростають...

Я розправив плечі, високо підняв голову і зверху вниз оглянув співробітників.

— Де ж ви побували? — несміливо запитав котрійсь із них.

— У різних місцях... — я замовк, ніби обмірковуючи з чого почати свою розповідь.— Були ми і в Лондоні...

— У Лондоні!?

— У Лондоні,— підтвердив я.— А там є на що подивитись... Архітектура, пам'ятники старовини, мости... Закачаєшся!

Слухачі затамували подих, і раптом стало чути, як десь за вікном задзижав комар.

— Є у Лондоні така башта, Великий Бен називається. І що дивно?! Інші башти як башти, стоять собі і нічого, не падають. А ця нахилилась і падає. Ну, не дуже швидко. Уже друге століття падає... Так її й називають падаючою.

В очах слухачів замерехтів подив.

— Потім бачив собор,— продовжував я, потроху й сам захоплюючись.— На стінах різні страхіття... Розповідали, не знаю чи правда, нібіто Гюго, був колись таким письменником, ото собор у художньому творі зобразив...

— Та ну?! — не стримався молодий плановик Буличка.

— Точно! На власні очі бачив! — вигукнув я, щоб розвіяти останні сумніви у правдивості моєї розповіді.— Або взяти пам'ятники давнини. Ну, що ви, наприклад, чули про Колізей?

— І Колізей у Лондоні! — поцікавився бухгалтер Карменко, і його окуляри поповзли вгору.

— А де ж іші? — запитав я вже не так упевнено.— На власні очі...

— Може, ви і в галереї Уфіци побували? — підозріло закинув хтось, і я почув ледь помітні іронічні нотки в його голосі.

Але мусив щиро сердно визнати — навіщо брехати, напускати туману? — що в галереї отій не був, забракло часу, хоча мимо проходив і любувався її зовнішнім виглядом.

Що тут почалося?! Гучний регіт вибухнув і покотився по кабінету, відбиваючись від стін.

— Чого іржете? — образився я.— Може, не вірите, що був у Лондоні!..

Замість відповіді самі га-га-га та ги-ги-ги.

Тоді я зняв піджак, відстібнув підтяжки і простягнув співробітникам. Сміх відразу ж ущух. Усі мацали підтяжки, роздивляючись з усіх боків. Нарешті повернули мені.

— Тепер віримо,— сказав бухгалтер Карменко, і його окуляри зісковзнули з чола на перенісся, де ім і належало бути.

Едуард КАМІНСЬКИЙ.

м. Перечин
на Закарпатті.

**Літературна
сторінка**

СОН — ЦЕ ВАЖЛИВО!

Я лежу і тихо плачу,
ллється місяць у вікно —
О-о!

(Н. БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ, із збірки
«У країні моого серця», вид-во
«Радянський письменник», 1979 р.).

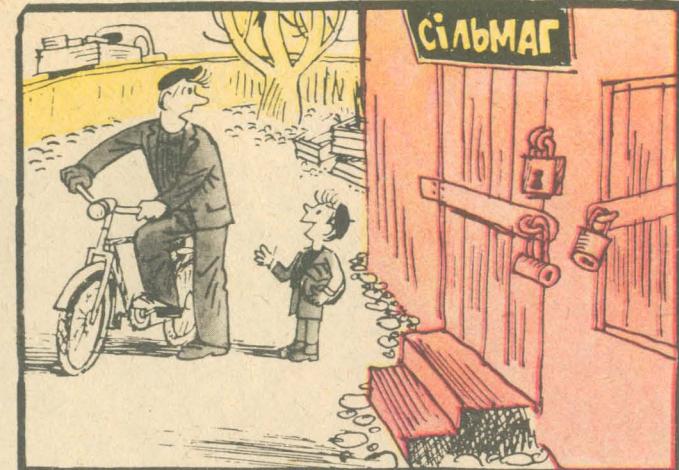
Я сиджу собі, віршу,
ллється місяць у вікно —
О-о!

Спать, Наталочко, пора.
Не перетруди пера —
А-а...

І. ГУЗ.

«Перець» видав сто шосту серію карикатур для стінних газет колгоспів, радгоспів та відділень «Сільгосптехніки». Вміщуюмо кілька малюнків із цієї серії.

— Скажи, хлопче, а ваша продавщиця тут взагалі буває?

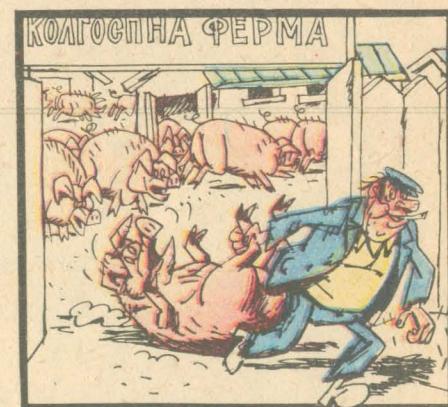
— Аяк же! Коли її самій тут щось потрібно, то приходить.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— А ми вирішили цей кусок дороги віддати рибному господарству.

Мал. В. ГЛІВЕНКА

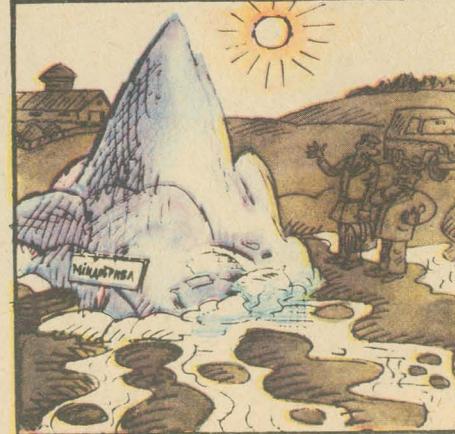
— І тебе запросили на весілля.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Давайте мінятися:
ви нам — корми, а ми
вам — молоко.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Припекло, побігли струмочки з добровірами на поля, та все на поля...

Мал. В. ГЛІВЕНКА

— Пийте, хлопці, самогон добрячий. Сама б пила, та ще пожити хочеться.

Станіло перо НЕ В ГУСАКА...

«Наражовано Соборі М. А. 76 крб. 68 коп. за вище середню вгодованість».

(З наряду на оплату праці).

«Проценка О. І. затвердити бульдозером, а Криницького М. Ф. гусачком».

(З рішення правління колгоспу).

Надіслав І. О. КРАПИВНИЙ.

«Пояснювальна записка

Я, Мартиненко Валерій, не працював тому, що моя сестра женилася, а я помагав».

Надіслав В. І. КУЛИК.

«Підсудний просив мене на суді прикинутись придурком-алкоголіком, але я твердий».

(З протоколу).

Надіслав С. І. ЧОПАК.

«...Кожен пропагандист повинен мати постійну аудиторію, вести заняття в стилі вільної бесіди, на початку якої дати захоплюючу абстрактну інформа-

цію, щоб таким чином слухачі «розслабились», відійшли від виробничих думок, які заполоняли їх ество щойно за робочим місцем».

«Жінки, що втратили стрункість, мабуть, зрадіють тому, що лінія плечей у сучасній моді повернулась на своє місце...»

(З листів до редакції).

Надіслав О. ІЛЬЧЕНКО.

«Перед поворотом праворуч водій повинен витягнути праву руку в праве вікно, а якщо його нема, тоді в ліве».

(З відповіді на заняттях із правил дорожнього руху).

Надісла Е. ЧАПЛІКАЙТЕ.

«Хто хоче їхати по туристичній путівці за границю, зверніться до мене, а я пошлю вас дальше».

(З оголошення голови МК).

«Завідуючим завтра ж вивісити в цехах всіх працюючих».

(З виступу директора на планерці).

Надісла П. В. НАДВІРНЯНСЬКА.

Фруже перче!

Як у тебе з папером? У нас, тобто у Хмельницькому об'єднанні автобусних станцій, де я працюю, призначати, — тугувато. А от на Тернопільському комбайнівому заводі, за всіма ознаками, того паперу — хоч греблю гати. Інакше б не прикладав він до звичайної тачки, або, як він пишно її іменує, візочка садового ТСС-ПС, нікому не потрібного паспорта, надрукованого на чималенькому аркуші білого цукрового паперу, та ще й у целофановий мішечок обайлово запакованого.

У паспорті ж цьому — аж вісім пунктів. «1. ПРИЗНАЧЕННЯ ВИРОБУ. Візочек садовий призначається для перевезення різних вантажів у садах ігородах». Ну, добре, це — для того, щоб ніхто з цього власників не пробував здійснити з допомогою цього транспортного засобу кругосвітньої подорожі через Тихий та Атлантичний океани... Далі: «2. ТЕХНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА. Габарити розміри, мм. Довжина 1550±10. Висота 785. Ширина колії 620. Дорожній просвіт...». І так далі. Усіх цих страшенно цікавих і, безперечно, корисних для нас відомостей перераховувати не буду, бо папір треба берегти!

КАДУШКІН,
начальник виробничого відділу.

Недаремно кажуть, що ліпше синця в жмені, ніж журавель у небі. Так от, синця в жмені у нас була. Це наш колишній клуб, де молодь села Артаково Березнегуватського району могла щовечора зібратися поспівати, потанювати. Та вирішило наше керівництво на чолі з головою колгоспу тов. Бистровим, що клуб цей, як на таке наше велике господарство, надто благенький. Знесли його, щоб на тому місці закласти новий. І таки чотири роки тому заклали. Та далі фундаменту будівництво не пішло. І от ситуація: до нового клубу так само далеко, як до журавля в небі, а молодь нудьгує. А керівництво колгоспне дивиться: чому це деякі наші хлопці й дівчата тікають з села?

Може, Перче, ти допоможеш нашему керівництву відповісти на те «чому»?

**ЛЕМЕШЕВСЬКА, МИХАЙЛЮК,
ІВАЩЕНКО, ФРОЛОВ...**
усього 91 підпис.

Миколаївська область.

Як ти вважаєш: 7 тисяч карбованців — це багато чи мало?

Чималенько, скажеш ти. Тут ми з тобою повністю згодні. Погодиться з нами, мабуть, і головний бухгалтер Шосткинського маслозаводу С. Н. Красновська. Але з однією, напевне, умовою: якщо такі гроші одержати особисто, у власні руки. Або, навпаки, — викласти їх із рідної, особистої кишені. А от коли це державні гроші, — тоді це, вибачте, тъху. І говорити нема про що.

Отак міркуючи, головбух за півроку не взяла на облік більш як на 7 тисяч карбованців оборотної молочної тари, яка надійшла на заводський склад. А коли, після довгої суперечки, була змушена врешті такий факт визнати, то, без довгих розмов, узяла та й списала цю суму на збитки заводу. Не на власні, зверни увагу, не на сімейні збитки, а чомусь — на державні. І що найцікавіше, — директор заводу С. Г. Алексєєв цілком і повністю з цим її вчинком погодився.

А ми от не можемо погодитися з таким полегшеним ставленням до державних цінностей. Бо як не крути, а 7 тисяч — сума все-таки величенька. Навіть для держави, котра, як відомо, багата.

М. ПАДАЛКО,
головний бухгалтер
Шосткинського міськзмішторгу.

Сумська область.

При повному штилі

ГУМОРЕСКА

Човен перекинувся за півкілометра від берега і одразу затонув.

Важко відсапуючись, Ігор Васильович і Василь Ігоревич підгребли один до одного.

Плавати вони майже не вміли, друзі-нерозливвода, як називали їх на роботі і вдома. І називали не без підстав, бо дружбу цю не ламали ніякі життєві шторми. А от тепер, при повному штилі, над нею нависла найбільша загроза.

— Прощай, Гаріку.

— Прощай, Васю.

— Прости, коли що...

— І ти прости.

Проте якісні сили ішле залишались і вони не тонули.

— А пам'ятаєш, як минулого року, коли тебе завідуючим збиралися поставить?.. То це я ходив до начальства і сказав, що ти не підходиш.

— Знаєш, Гаріку, я а три роки тому на тебе скаргу написав.

— А я зате тобі колеса на «Москвичі» порізав. Ще й фари побив...

— А моя Валя ще й жаліла тебе. Знала б вона про це.

— Тепер уже можна сказати... Валя кохала мене...

— Неправда.

— Ти тюхтій і нічого не бачив.

— Негідник ти все-таки, Гаріку.

— А ти йолопом був, ним же й залишився.

— Коли б це на березі було, я б тобі піку розмалював...

— Та я б тобі щелепу вивернув би...

Вони ще борсались, але останні сили вже залишали їх. Востаннє у безнадії глянувши на далекий берег, блакитне небо і веселе сонце, колишні друзі одночасно припинили боротьбу...

І стали ногами на дно. Вода сягала їм ледве по груди.

Олександр ШЕЛЕПАЛО.

м. Хмельницький.

ВИБРИКИ ПЕГАСА

«Влаштувався Вовк на м'ясокомбінат. Прийшлась йому робота до душі,—
Тепер бо й він і кум, і сват
Живуть, мов ті жуки в лапші».

Н. М-КО з м. Привілля
на Ворошиловградщині.

— Здорово! Самі придумали!

«О боже мілій, що за люди!
Сиділі б мовчки в теплій хаті
І хай би все було — як буде,
Ні, пишуть гумористи кляті».

О. Ф-В із м. Червонозаводського
на Полтавщині.

— Пишуть! Пишуть... А нам одписуйся.

«Гумор і сатира
В житті помогають
Хворість вони лічать
Уму наставляють».

П. Г-ЗЬ з м. Донецька.

— От бачите! А попередній товариш цього не
розуміє.

«Приїхали вже в Алупку,
Здали документи...
Оформили кумам житло
Інші інтелекти».

І. Ч-СЬКИЙ з Олександрійського р-ну
на Кіровоградщині.

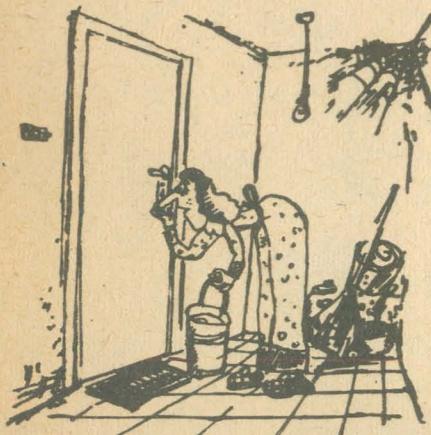
— Інтелекти — ті можуть...

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «СТИРШЕЛ» — Софія, «ДИКОБРАЗ» — Прага, «РОГАЧ» — Братислава.

Без слів.

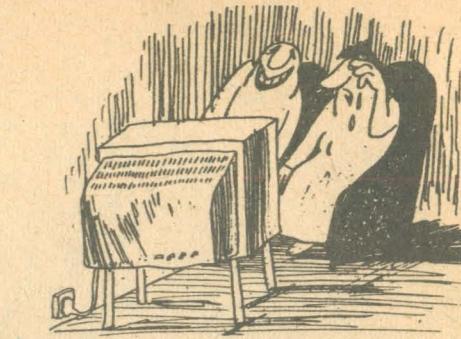
— Боже мій, яка аморальна наша сусідка! Цілий день ходить по кімнаті гола і думає, що ніхто цього не бачить.

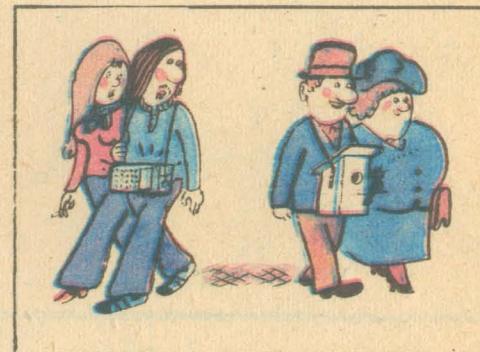
Без слів.

Без слів.

Трагікомедія.

Без слів.

Без слів.

* У розділі «Довідкове бюро Перця» (№ 24 журналу за 1980 рік) йшлося про те, що у райцентрі Кринички (Дніпропетровська обл.) вже два роки не працює баня, писалось і про те, що не діє тривалий час баня у селі Черевки (Полтавщина).

Після виступу Перця заступник начальника Дніпропетровського обласного управління побутового обслуговування населення В. П. Телятник повідомив, що капітальний ремонт бані в Криничках завершено і її введено в дію. Відремонтовано артезіанську свердловину, яка забезпечує водою баню у селі Черевки, і нині баня працює регулярно. Про це редакцію сповістив голова Миргородського районконому А. С. Терещенко.

* «Спростування ТАП» — так називалася замітка, вміщена у «Перці» № 1 за 1981 рік. У ній йшлося про те, що в селах Гражданці та Ново-Красилівці (Сланецький район) вже другий рік мовчить радіо.

Як повідомив редакцію головний інженер Миколаївського обласного виробничо-технічного управлін-

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

на зв'язку В. П. Пихтін, таке становище дійсно мало місце: був пошкоджений підземний кабель. Нині усі пошкодження ліквідовано, і радіо в загаданих селах працює.

* На початку літа минулого року під час повені у селі Драгомирчанах (Івано-Франківська обл.) вода зруйнувала місток. Досі про його відбудову ніхто не дбає. Про це писали до редакції жителі села.

Голова виконкому Івано-Франківської райради Д. М. Палій повідомив, що нині у Драгомирчанах побудовано новий місток.

* Мешканці районцентру Зачепилівки надіслали редакції листа про недоліки в роботі їхньої торговельної мережі та підприємств громадського харчування.

* Після втручання в цю справу Перця заступник голови правління Харківської облспоживспілки М. П. Остапчук повідомив, що при перевірці листа на місці факти підтвердились. За серйозні недоліки в роботі виконуючому обов'язку директора об'єднання громадського харчування Мірошник Т. Т. оголошено догану. За незадовільне керівництво підвидомчими організаціями голові правління Зачепилівської райспоживспілки Асеєву В. В. оголошено суверу догану. Завезено товари до магазинів, упорядковано роботу підприємств громадського харчування.

* У листі, що надійшов до редакції з міста Новоград-Волинського (Житомирщина) йшлося про те, що проїжджа частина вулиці Дружби розбита і тому рух автобусів маршруту № 4 обмежений.

Як повідомив голова Новоград-Волинської міськради А. А. Ринка, вулицю Дружби впорядковано, і автобуси тепер курсують до кінцевої зупинки.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВІЧ,
С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕ-

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 10 (1100)
(на українському языку).
Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.04.81. Підписано до друку 11.05.81. БФ 11655. Формат видання 70 × 108/8.
Офсетний друк. Умовно-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 3.350.000. Зам. 01889.

© Журнал «Перець», 1981 р.

Рукописи не повертаються.

Передрукуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посыпатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Леніна комбінат печаті издательства «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовский проспект, 94.

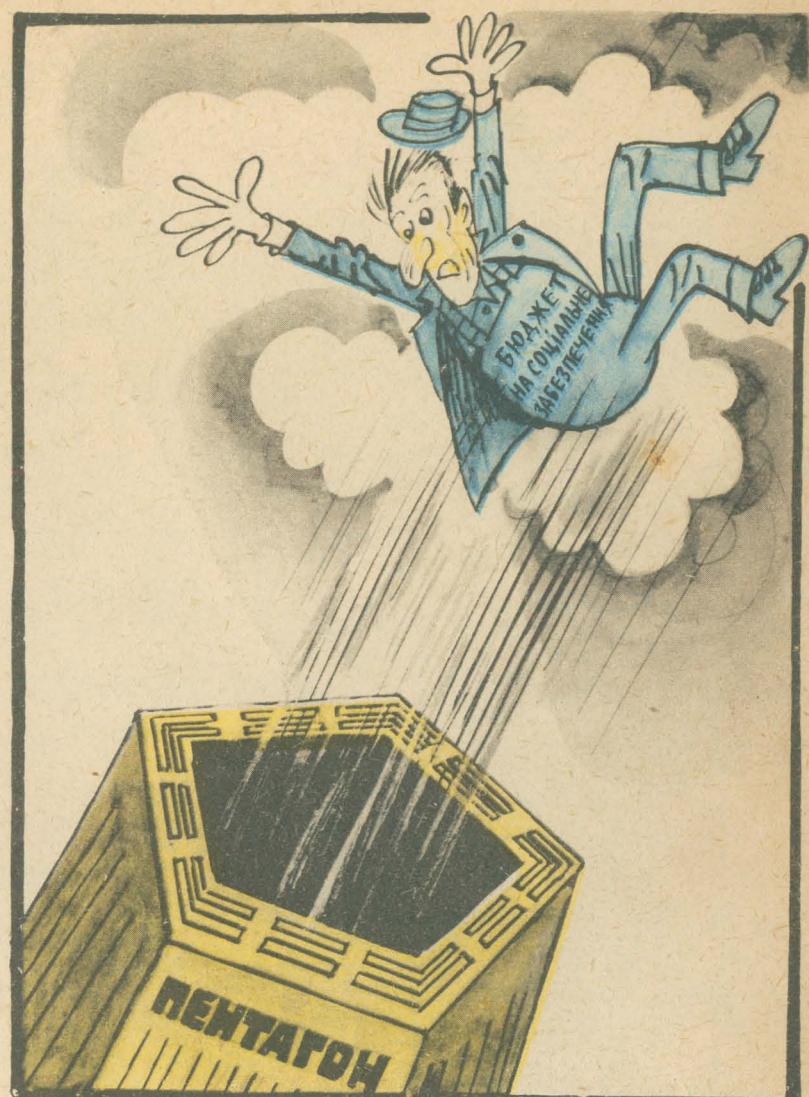
1-3

Мал. В. ШИРЯЄВА

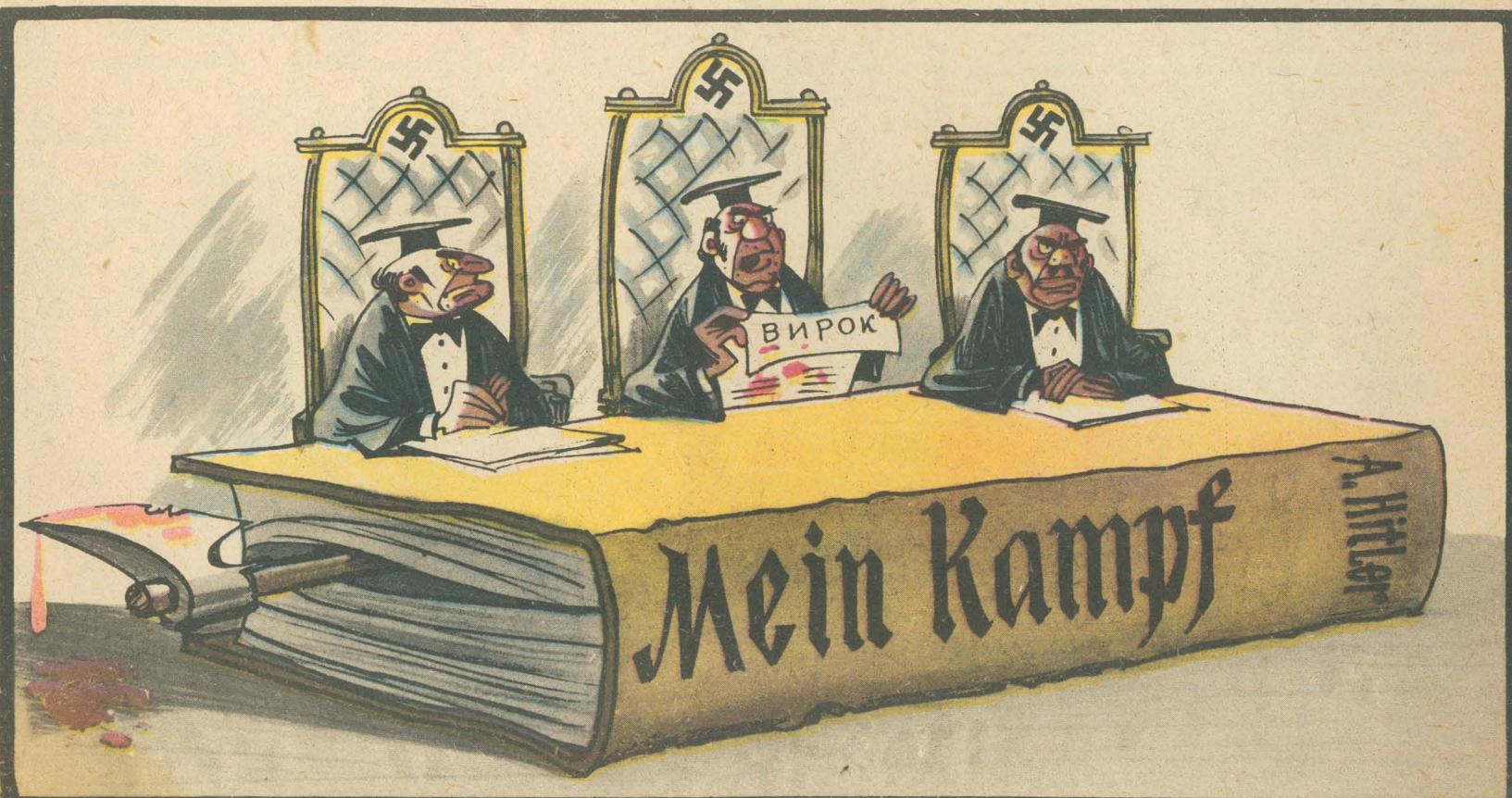
Бананчики для улюбленої мавпочки.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Вилетів у трубу.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Чілійське «правосуддя».